

Hej på dig folkvald i Sörmland!

Där människor växer – där växer samhället!

De tio studieförbundens folkbildande verksamheter bidrar till just det - människors utveckling och lärande. De höjer bildningsnivån i samhället och överbryggar klyftor mellan människor och skapar möten.

Folkbildningen har sina rötter i 1800-talets början och har på många sätt bidragit till vårt lands demokratiska samhällsbygge. Genom folkbildningen har invånare i din kommun och region kunnat vidga sina vyer, möta andra, utvecklas och bli engagerade samhällsmedborgare, långt innan det fanns rösträtt för varje vuxen medborgare.

Folkbildning är det som uppstår när människor lär tillsammans och av varandra. Studiecirkeln är en modell för det som möjliggör att en grupp människor går samman för att till exempel spela musik, lära sig digitala verktyg, förstå psykisk ohälsa, hitta redskap för klimatomställning eller utforska en ängsbiotop.

Studieförbunden är en del av det civila samhället. Det betyder att människor går samman och organiserar sig utan inblandning från staten. **Alla studieförbunden är idéburna och utan vinstintresse.**

Studieförbunden får sina huvudsakliga intäkter från statsbidraget som fördelas av folkbildningsrådet.

För att få del av statsbidraget måste studieförbunden leva upp till statens fyra syften som beslutats av en enhällig riksdag.

Studieförbunden får även lokala bidrag från Region och kommuner. Bidragen fördelas efter olika principer och kriterier baserade på bland annat på antalet unika deltagare, antalet studiecirkeltimmar, hur många kommuner studieförbunden har verksamhet i och efter kostnader för förstärkta insatser tex för personer med funktionsvariationer.

Bra att veta är att studieförbund alltid först genomför verksamhet för att sedan rapportera den verksamheten som genomförts för att i steg tre ta del av bidragsfördelning baserad på redan genomförd verksamhet.

STUDIEFÖRBUNDEN I SÖRMLAND I SIFFROR

10 studieförbund

Verksamhet i alla 9 kommuner

21 486 studiecirkelar med 55 620 deltagare.

8 021 kulturarrangemang med 484 846 deltagare.

2 508 annan folkbildningsverksamhet med 21 601 deltagare.

Det är 2 arrangemang per sörmlänning och år.

Fler än 2500 cirkelledare i Sörmland – de flesta ideella.

Ca 90 anställda

Samverkan med över 600 föreningar och organisationer

För allt detta bidrog Region Sörmland med 35 kronor per sörmlänning och år.

Eskilstuna med 91 kr per kommuninvånare.

Flen med 43 kr per kommuninvånare.

Katrineholm med 41 kr per kommuninvånare.

Nyköping med 31 kr per kommuninvånare.

Trosa med 24 kr per kommuninvånare.

Vingåker 21 kr per kommuninvånare.

De 10 studieförbunden i din region har mycket gemensamt med varandra men också sina helt olika särarter och profiler. De skiftande idémässiga inriktningarna bidrar med specialkunskaper och fördjupad kompetens – olikheter som behövs och kompletterar.

I en studiecirkel träffas en mindre grupp, ofta 3–10 personer, för att lära sig något tillsammans. Alla studiecirkel har en ledare, en studieplan för vad man vill uppnå och någon typ av studiematerial. Studiecirkeln har minst tre träffar, men pågår ofta längre.

Studieförbunden riktar sig framför allt till dem från 13 år och uppåt för ett livslångt lärande oavsett tidigare erfarenheter. Det finns andra typer av folkbildningsverksamhet än just studiecirkel. Till exempel för större grupper och mindre regelbundna träffar - Kulturprogram eller annan folkbildningsverksamhet.

När samhället ställs inför nya utmaningar så gör studieförbunden ofta särskilda insatser till exempel under den stora flyktingvågen 2015 och som nu när ukrainska flyktingar kommer till Sörmland. Då har studieförbund anordnat allt från språk till samhällsorienterande cirkel för att bistå dem som kommit och för att möta samhällets behov av insatser.

För tre år sedan förändrades tillvaron för studieförbunden. En journalistisk granskning visade på fusk och felaktigheter hos studieförbund verksamma i Järva. Efter det har studieförbunden delvis levt med nya premisser. I stället för att prata om innehåll och verksamhet, folkbildningens vikt för civilsamhället och folkligt engagemang så har Studieförbunden hanterat misstro och brustet förtroende. Det har också påverkat beloppen för kommunbidrag och förtroendet för de överenskommelser som tagits mellan länsbildningsförbund och kommuner.

Granskning är i grunden något mycket bra och viktigt. Granskning behövs på alla samhällsnivåer och inom alla sektorer men granskning behöver också ställas i perspektiv, proportion och ges sammanhang.

I Sörmland har inga fall av fusk förekommit och felaktigheter uppgår till mindre än procent.

I riket följer 97 procent av inrapporterade cirkel villkoren för statsbidrag. De felaktigheter som förekommer inom det offentligt finansierade välfärdssystemet ligger på 5,5 procent,

Gnesta med 19 kr per kommuninvånare.

Strängnäs med 18 kr per kommuninvånare.

Oxelösund med 16 kr per kommuninvånare.

(aktuell nivå 2021.
Befolkning per 211231.)

Det här görs för att motverka fel och fusk.

Studieförbunden har gemensamt utvecklat digitalt redskap för att samköra register för att upptäcka felaktigheter. Vilket nu sker minst två gånger per verksamhetsår. Detta har inneburit att verksamhet som har dubbelrapporterats till flera studieförbund direkt har kunnat upptäckas och åtgärdas.

Digitala närvarolistor och digital signering av närvarolistor har införts som ett obligatorium. Syftet är att underlätta såväl löpande kontroll som efterkontroll av verksamheten. Enligt Studieförbunden i samverkan har krockarna under 2021 minimerats till 0,13 procent av all verksamhet.

Folkbildningsrådet har tagit fram en grundläggande utbildning om statsbidrag till studieförbund.

Folkbildningsrådet samarbetar med polisens nationella operativa avdelning (NOA), och andra myndigheter med bidragsgivande uppdrag.

enligt Delegationen för korrekta utbetalningar.

Inget system är helt skyddat från felaktigheter och fusk är aldrig acceptabelt! Granskningar och etikarbete är därför en viktig del av studieförbundens verksamhet. Studieförbunden granskas och kontrolleras på riksnivå men också här i Sörmland så genomför Länsbildningsförbundet i Sörmland årliga granskningar av studieförbunden lokalt.

Det är vår förhoppning att du som folkvald i Sörmland ska ha förtroende för studieförbundens verksamhet i regionen och se vad de tillför och bidrar med!

Studieförbunden fortsätter jobba för ett livslångt lärande och folkbilda i till exempel föreningskunskap, hållbarhet, klimat-omställning, integration, demokrati och kultur.

Utanförskap kostar – Studieförbunden minskar utanförskap och främjar deltagande och folkhälsa!

Studieförbunden främjar välfärden och motverkar utanförskap! Av studieförbundens deltagare är 19 procent i åldersspannet 13-24 år. Det är rimligt att anta att studieförbunden med sina verksamheter bidrar till att minska utanförskap och marginalisering bland ungdomar. Det gör att samhällets kostnader minskar.

26 procent av studieförbundens deltagare är över 65 år– som då har både intellektuell och social delaktighet. Vi vet att intellektuell stimulans och delaktighet bidrar till förbättrad hälsa och livskvalité hos äldre.

Studieförbunden delar den demokratiska värdegrunden och mår marginaliserade grupper i samhället som utrikesfödda, personer med funktionsvariationer, långtidssjuka, långtidsarbetslösa och personer med psykisk ohälsa eller missbruksproblematik.

Folkbildning är på ett sätt för bra för att vara sann!

Och något fullständigt unikt.

Folkbildningen är något annat än det som går att köpa, slita och slänga. Folkbildningen är fri och frivillig – möten och samtal. Den tar sina deltagare i anspråk och låter dem växa och bildas. Den öppnar upp för möjligheten att människor aldrig blir klara. Man kan lära sig spela piano efter 75 eller ta sig an ett nytt språk trots att man i skolan tappade självförtroendet!

Vad händer i ett samhälle när nästan en miljon människor varje år vill och fortsätter att ta sig själva i anspråk? Vad händer när människor i det ensammaste länet i det ensammaste landet i världen (med flest ensamhushåll) träffas och utbyter erfarenheter och tankar? Där och då växer folkbildningens berömda kitt fram. Kittet som bara kan finnas i ett land med hög demokratisk takhöjd.

Folkbildningsrådet har skärpt studieförbundens bidragsvillkor. En person kan bara delta 480 studietimmar med bidrag per år i ett studieförbund.

Underrättelseskyldighet om fel och fusk.

Krav på revisionsintyg.

Avvikelsehanteringen systematiseras.

Ökad kapacitet för utredning och egen granskning.

Visselblåsarfunktion förstärks

Bidragssystemet ses över. Ett nytt bidragssystem beräknas träda i kraft den 1 januari 2024.

Mer information om studieförbundens arbete med kontroll, transparens och kvalitet hittar du här: [Kontroll, transparens och kvalitet i studieförbundens verksamhet](#)

Sänk inte den takhöjden! Du och ditt parti behöver den takhöjden, kittet och engagemanget.

Och vad händer med samhället och människorna om folkbildning inte finns?

Kontakta ett studieförbund!
Starta en cirkel med dina partikamrater!
Låt den handla om folkbildningens roll för det demokratiska samhället!

Med Vänliga hälsningar!

//Länsbildningskonsulent Johanna Iggsten

Länsbildningsförbundet Sörmland

Studie
främjandet

sensus

KULTURENS
studieförbundet för kulturutövare

Studieförbundet
Vuxenskolan

Bilda

medborgarskolan

NBW

Folkuniversitetet

Kontakta oss på
Länsbildningsförbundet
Sörmland om du vill veta mer
eller har frågor!

lbfsormland.se

072-399 96 36

info@lbfsormland.se

Statens 4 syften med stödet till studieförbunden

1. Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokrati
2. Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
3. Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.